

= DEĞERLER EĞİTİMİ = ①

Değerlerin kazandırılması sürecinde;

- Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin model olacak davranışlar sergilenmesi
- Sınıfta ve okulda olumlu bir iklimin oluşturulmuş olması.
- Öğrencilere sorumluluk verilmesi, öğrencilerin kıllilik ve benlik gelişimine dikkat edilmesi.
- Öğrencilerin olumsuz davranışları yerine olumlu davranışlara odaklanması.
- Olumlu davranışların pekiştirilmesi, olumsuz davranışlara da uygun müdahalelerle bulunulması
- Öğrencilerin doğru örneklerle tanışmasını sağlanması.
- Öğrencilerin özdeğerin kurdunu kıla karakter ya da olayların iyi analiz edilmesi.
- Değerler eğitimi sürecinde öğrencilerin gelişimsel özelliklerine dikkat edilmesi, uygun yaklaşımlar ve yöntemlerle öğrenciye yetkinlik gösterilmesi.
- Ceza ve yasaklama anlayışı yerine öğrencilere kendini ifade etme imkanı sağlanması.
- Pedagojik ve bilimsel davranış değiştirme yöntemlerinden yararlanılması.
- Öğrencilerin karar alma sürecini dahil edilmesi.
- Okulda sosyal etkinliklere ağırlık verilmesi, her öğrencinin çeşitli sosyal aktivite de yer almasını sağlanması.
- Öğrenciler ile ilgili diğer kıllilerle ilgili ortaklaşa çalışmalar yapılması.
- Sınıfta değerleri kazanmaya yarayacak etkinlikler ve uygulamalar yapılması yarar getirecektir.

Değerlerin Öğretiminde 4 temel Süreci Vardır;

- Akıl yürütme ve mantığı teşvik etme. (Öğrenciye değer tatallm edilir, yazan namına ve kıllisel tercihlerine hangisi uygunsa o değeri)
- Empati geliştirme (kıllinin yalnızca kabul eder) (adaplanmasını, beklentilerinde)
- Benlik saygısı (öz saygı) geliştirme. (gözetmesi gerekir)
- İbirlip geliştirme.

= Değer Öğretimi Yaklaşımları =

1) Değerlerin Değerden Öğretimi:

- Yüksek düzeyde öğretmen merkezli bir yaklaşımdır.
- Anlatım, gösterme, alıştırma, tekrar yapma, öğretici sorular sorma gibi yönt. leri.
- Değerden Öğretim yaklaşımı fümdongellme bir yapıya sahiptir.
- Öğrenci katılımı önemlidir. Öğrenci performansı izlenir ve anında geri bildirim verilir.
- Bu yaklaşımda öğrenciler öğrenecekleri değerleri kendileri seçmemekte, öğretmen tarafından belirlenen değerlerin öğretimi gerçekleştirilmektedir.
- * Değerden değer öğretimi yaklaşımında 2 yöntem üzerinde durulmaktadır.

a) Tellin yaklaşımı yöntemi: Öğretmenler ve yetkililer tarafından öğrencilere değerler anlatılmakta, öğrencilerin ikna edilmesi sağlanmakta, tekrar ettirme yoluyla nelerin öğrenileceği üzerinde durulmaktadır.

2.) Davranış değiştirme yöntemi: Skinner tarafından ortaya konulmuştur. Bu yöntem pekiştirme mantığını içerir - Olumlu ve olumsuz davranışları pekiştirme, olumsuz davranışları görmezden gelme ve cezalandırma üzerinde durulmaktadır.

2.) Değerleri Belirginleştirme Yaklaşımı:

→ Bu yaklaşım John Dewey ve Humanistik (insani) kurandan etkilenmiştir.

→ Temel amaç: Öğrencilerin duygular ve düşüncelerinin farkına varmalarını ve değerlerini belirlemelerini sağlamak olup değerlerin öğretilmesi sürecinde öğrenciyi merkeze almaktadır.

3.) Değer Analizi Yaklaşımı:

→ Bu öğretimde amaç: Öğrencilerin karşılaştıkları değerler hakkında karar verebilmek için bilimsel araştırma ve mantıksal düşünme sürecini kullanabilmelerini sağlamaktır.

→ Değerlerinin belirlenmesi sürecinde eleştirel düşünme yeteneğinin kullanılması gerekir.

→ Değerlerle baş başa kalan öğrenci, duygularını dikkate almadan mantıklı karar almaya çalışmalıdır.

4.) Bistüncüsel Yaklaşım; Kohlberg'in Adil Topluluk Okulları:

→ Kohlberg, ahlaki gelişim kuramında insanların 3 ahlaki gelişim evresinden geçtiğini savunur. Bunlar;

- Gelenek Öncesi Düzey; Cezalar ve itaat, saf uykucu epilim
- Geleneksel Düzey; İyi çocuk epilimi, korun ve düzen epilimi
- Gelenek Sonrası Düzey; Toplumsal sözleşme, Evrensel Ahlak İlkeleri

→ Bu yaklaşımda değer öğretimi sürecinde öğrencinin düşünme ve muhakeme yapabilme gelişimini edinmesi üzerinde durulmaktadır. Öğretmenin yargısı tek ölçüt olarak görülmez ve öğretmenin yargısı farklı görüşlerden birisi olarak sunulur.

→ Bu yaklaşıma göre; toplum ve okulların arzu ettikleri değerleri öğrencilere kazandırmak ve kazandırılan bu değerleri sürdürmek gerekir. Okulların önerdiği oldukları değerler, eşsiz ve temel değerlerdir.

→ Çocukların ahlaki ahlak düzeylerini tartışmadan ahlak düzeylerini yükseltmeyeceği üzerinde durulmakta, demokratik bir ortamda ahlaki ahlaki yargıların tartışılması, düşünme ve muhakeme süreçlerinin kullanılarak karara varılması üzerinde durulmaktadır.

5.) Değerler Eğitiminde Gelişim: Etik Program:

→ Etik programlar; resmi olarak açıkla belirtilmeyen, yazılı olmayan ve ders dışı etkinlikleri de içine alan programlardır. İleride çok genişletir; idareci ve öğretmen davranışları, benimsenen yaklaşımlar, okul atmosferinin niteliği, okulun değerler okul içi ortamın öğrencilere sağladığı etkiyi önütüsü, kültürel tutum.

→ Etik programın etkili ve başarılı olması için okuldaki tüm paydaşların özellikle de idareci ve öğretmenlerin bu süreçten haberdar olması gerekir.

6-) Karakter Eğitimi:

Karakter Eğitiminin prensipleri:

- Karakter eğitimi, iyi karakterin temeli olarak temel ahlaki değerleri teşvik eder.
- Karakter; duygu, düşünce ve davranış kavramları içerisinde tanımlanmalıdır.
- Okul, insani ve şeffaflı bir topluluk olmalıdır.
- Etkili karakter eğitimi, öğrencileri merkeze alan ve başarılı olmalarını yaratan bir ortamı olan anlamlı ve teşvik edici akademik müfredatı içerir.
- Tüm okul personeli, karakter eğitimi için sorumlulukları paylaşan ve aynı temel değerler bağlı bir öğrenme ve ahlak topluluğu olmalıdır.

7-) Gözetim Yoluyla Öğrenme:

- Öğrencilerden hayatında örnek olan bir kişinin olumlu özelliklerini gözlemlemesi istenmektedir. Öğrencilerden kendi değerleriyle gözledikleri kişinin değerlerini karşılaştırmalarını sağlayarak ifadelerine yer verilmelidir.

8-) Model olma:

- Değerler eğitiminde örnek olan unsurlardan biri de öğretmenin sınıf içerisindeki rolüdür. Öğretmenler, öğrencilerde ahlaki sorumluluk ile neyin iyi veya neyin kötü olduğunu onlara öğretmekle sorumludur.

9-) Hizmet Örnek Öğrenme: (Service Learning)

- Öğrencilerin yaparak yaparak öğrenmeleri için kullanılması gereken bir yaklaşımdır.

- Karakter, değer ve ahlak eğitimi ile ilgili en çok şikayete konu ve eleştirilen konulardan birisi öğrencilerin öğrenmediği bilgiyi davranış ve düşünce olarak öğrenemedir.

- Hizmet örnekle öğrenme; bireylerin kendilerinin toplumla bütünleşmesine, toplumla sorunlara karşı daha duyarlı olmalarına ve çözüm önerileri, davranışlarına yardımcı olmasına imkan sağlamaktadır.

- Türkiye'de ilk defa 2006 eğitim-öğretim yılında eğitim fakültelerinde "Topluma Hizmet Uygulamaları" adı altında bir ders olarak girmiştir.

= OKULLARDA DEĞERLER EĞİTİMİ =

Değer Eğitimiyle Yeterlik Olarak Okullarda Gerçekleştirilebilecek Etkinlikler:

- Sınıflarda güzel davranış ağıacı oluşturarak sınıfları ve öğretmenleri gözlemleyen güzel davranış sahiplerinin isimlerini ve davranışlarını bu ağaca sergileme
- Tarihteki ve günümüzdeki örnek kişilerin hayat hikayelerinden yararlanma.
- Farklı değerler ile drama çalışmaları gerçekleştirme.
- Değerler ile ilgili şiir ve resim yarışmaları düzenleme. vs...

= YENİLENEN MÜFREDATLARDA DEĞERLER VE DEĞERLERE İLİŞKİLİ TUTUM VE DAVRANISLAR =

- ⇒ Müfredatla öğrencilere aktarılması hedeflenen kök değerler şunlardır:
- Adalet
- Saygı
- Doğruluk
- Sevgi
- Dürüstlük
- Sorumluluk
- Beden eğitim
- Vatanseverlik
- Sabır
- Yardımseverlik

ine, 18 Temmuz 2017, Ankara.
2. Baskı, 2016 Ankara.
Ankara.

öğrencilerin öğrenimlerini vermede
bilginin öğrencilerin çeşitli değerleri
davranış ve öğrenmelerini düşünmektedir.
Bu yaklaşım, değerler kazandırılmasında
izlenebilecek süreçlerden hangisi ile yakından
ilişkilidir?

- A) Özgürlük geliştirme
B) Akıl yürütme ve mantığı teşvik etme
C) Empati geliştirme
D) İşbirliğini sağlama
E) Rol model olma

Yukarıda ifade edilen
aşağıdaki değerlerden hangisine
dini için bu sorunu yaşadığı söylenebilir?

- A) Cesaret
B) Liderlik
C) İyimserlik
D) Yardımlaşma
E) Bağımsız düşünme

Öğrencilere temel bilgi ve becerilerinin yanı sıra;

→ eleştirel düşünme
→ değerli düşünme
→ araştırma yapma
→ sorun çözme

bilişsel

→ toplumsal ve kültürel katılım
→ girişimcilik
→ iletişim kurma
→ empati kurma

Sosyal

→ Değerlendirme
→ Değerlendirme
→ Kararlılık
→ Liderlik

Kişisel

Yeterlilik ve beceriler
kazandırılması zorunlu kılınmıştır.